

POSTANOWIENIE

Dnia 16 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mariusz Łodko (przewodniczący)

SSN Ewa Stefańska

SSN Mariusz Załucki (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa Syndyka masy upadłości S. w W.
przeciwko G. C.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym 16 marca 2023 r.

w Izbie Cywilnej w Warszawie,

na skutek zażalenia pozwanego

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z 12 kwietnia 2022 r., sygn. akt VI ACa 1021/20,

**uchyla zaskarżone postanowienie i przekazuje sprawę do
ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie
pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach
postępowania zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 12 kwietnia 2022 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie odrzucił – jako nieopłaconą – skargę kasacyjną pozwanego G. C. w postępowaniu przeciwko pozwanemu L. K. o zapłatę. Sąd ten uprzednio, w dniu 16 lutego 2022 r. oddalił wniosek strony pozwanej o zwolnienie jej od opłaty od skargi kasacyjnej. Nie sporządzono uzasadnienia tego postanowienia.

Powód zaskarżył to postanowienie zażaleniem do Sądu Najwyższego, zarzucając naruszenie art. 398⁶ § 2 k.p.c. w zw. z art. 102 u.k.s.c. i art. 233 § k.p.c.,

wnosząc o objęcie kontrolą postanowienia w przedmiocie odmowy zwolnienia pozwanego od kosztów sądowych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wobec zgłoszenia przez pozwanego, w przedmiotowym zażaleniu, w ramach szczególnego trybu weryfikacji instancyjnej, wniosku o kontrolę przez Sąd Najwyższy postanowienia Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 16 lutego 2022 r., którym oddalono w części jego wniosek o zwolnienie go od kosztów sądowych w postępowaniu kasacyjnym, w pierwszej kolejności celowe jest zbadanie przesłanek wydania tego postanowienia, które w bezpośredni sposób wpłynęło na rozstrzygnięcie postanowieniem z 12 kwietnia 2022 r. o odrzuceniu skargi kasacyjnej, z uwagi na jej nieopłacenie. Sąd Najwyższy, rozpatrując zażalenie na postanowienie odrzucające skargę kasacyjną, rozstrzyga bowiem – na wniosek strony – na podstawie art. 380 w zw. z art. 398²¹ k.p.c., również o postanowieniu sądu drugiej instancji o odmowie przyznania zwolnienia od opłat od skargi kasacyjnej.

Postanowienie z 16 lutego 2022 r. nie zawiera takiego uzasadnienia.

Nie oznacza to jednak, że Sąd Apelacyjny zwolniony był z przytoczenia motywów jakimi kierował się oddalając wniosek skarżącego o zwolnienie od opłaty sądowej. Było to konieczne zważywszy, że przyczyny oddalenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych były bezpośrednią przesłanką odrzucenia skargi kasacyjnej. Sąd Apelacyjny nie wskazał zaś, ani też nie uzasadnił przesłanek, które zaważyły na tym, że pozwany, nie skorzystał z dobrodziejstwa instytucji tzw. prawa pomocy, a w efekcie z potencjalnej możliwości nie ponoszenia kosztów sądowych, w postaci zwolnienia od opłaty sądowej od skargi kasacyjnej.

W rezultacie, wobec braku możliwości zbadania przesłanek wydania postanowienia Sądu Apelacyjnego z 16 lutego 2022 r., którym oddalono w części wniosek skarżącego o zwolnienie go od kosztów sądowych w postępowaniu kasacyjnym uzasadniona jest konstatacja, że rozstrzygnięcie to w oczywisty sposób wpłynęło na postanowienie z 12 kwietnia 2022 r. o odrzuceniu skargi kasacyjnej z uwagi na jej nieopłacenie. W tym stanie sprawy zaskarżone postanowienie Sądu Apelacyjnego nie mogło się ostać z uwagi na niemożliwość weryfikacji zasadności

decyzji procesowej w przedmiocie odmowy zwolnienia pozwanego od kosztów sądowych w postępowaniu kasacyjnym.

Z przedstawionych powodów orzeczono, jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁵ § 1 zd.1 w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.

[SOP]

[ł.n]